

ОСНОВНІ ЗНАМЕННІ ТА ПАМ'ЯТНІ ДАТИ У 2024 РОЦІ

СІЧЕНЬ

1. Новорічне свято. День Святого Василя Великого (Василя)
  - Всесвітній день миру або День всесвітніх молитов про мир
4. Всесвітній день азбуки Брайля
5. Голодна кутя або Другий Свят-вечір
6. Богоявлення (Хрещення) Господнє. Водохреща
7. Івана Хрестителя
12. День українського політв'язня
16. День пам'яті кіборгів України
20. День вшанування захисників Донецького аеропорту
22. 105 річниця Дня Соборності України
24. Міжнародний день освіти
27. Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
29. День пам'яті Героїв Крут
30. Свято трьох Святителів: Василя, Григорія та Йоана

Цього місяця виповнюється:

- 1 - 105 років від дня народження Джерома Девіда Селінджера (1919-2010), американського прозаїка.
- 115 – та річниця від дня народження Степана Бандери (1909-1959) – лідера Організації Українських Націоналістів, символу українського спротиву.
- 6 - 190 років від дня народження Степана Васильовича Руданського (1834-1873), українського поета, перекладача.
- 8 - 145 років від дня народження Степана Васильовича Васильченка (Панасенка) (1879-1932), українського прозаїка, педагога.
  - 200 років від дня народження Вілкі Вільяма Коллінза (1824-1889), англійського прозаїка, драматурга.
- 9 - 100 років від дня народження Сергія Йосиповича Параджанова (1924–1990), українського, вірменського і грузинського кінорежисера, сценариста, художника.
- 12 - 75 років від дня народження Харукі Муракамі (1949), японського прозаїка, перекладача.
- 115 років від дня народження Марії Овксентіївни Примаченко [Приймаченко (1909–1997)], української майстрині народного декоративного розпису.
- 19 - 215 років від дня народження Едгара Аллана По (1809–1849), американського прозаїка, поета, критика.
- 25 - 150 років від дня народження Уільяма Сомерсета Моема (1874–1965), англійського драматурга.

ЛЮТИЙ

2. Стрітення Господнє

- 6. День безпечного Інтернету
- 11. Міжнародний день жінок і дівчат у науці
- 12. Собор Трьох святих – Василя Великого, Григорія Богослова, Іоанна Златоустого
- 14. День Святого Валентина
  - Міжнародний день дарування книг
- 15. День вшанування учасників бойових дій на території інших держав
- 16. День єднання України
- 19. День Державного Герба України
- 20. День Героїв Небесної Сотні
  - Всесвітній день соціальної справедливості
- 21. Міжнародний день рідної мови
- 24. Повномасштабне вторгнення російського окупанта на територію України

Цього місяця виповнюється:

- 3 - 215 років від дня народження Якоба Людвіга Фелікса Мендельсона-Бартольді(1809–1847), німецького композитора, диригента, органіста.
- 7 - 145 років від дня народження Василя Костьовича Короліва-Старого (Короліва) (1879-1943), прозаїка українського зарубіжжя.
- 4 - 530 років від дня народження Франсуа Рабле (1494–1553), французького сатирика.
- 11 - 110 років від дня народження Лариси Михайлівни Письменної (1914-1992), українського прозаїка, казкарки.
- 13 - 115 років від дня народження Віктора Михайловича Іванова (1909–1981), українського прозаїка.
- 18 - 460 років від дня смерті Мікеланджело Буонарроті (1475–1564), італійського скульптора, художника, архітектора, поета доби Відродження.
- 19 - 85 років від дня народження Анатолія Семеновича Камінчука (1939-2021), українського поета, перекладача.
- 20 - 135 років від дня народження Лева Миколайовича Ревуцького (1889–1977), українського композитора, педагога, музично-громадського діяча.
- 23 - 145 років від дня народження Казимира Севериновича Малевича (1879–1935), українського живописця, теоретика мистецтва, педагога.

БЕРЕЗЕНЬ

- 3. Всесвітній день письменника
  - Всесвітній день дикої природи
- 8. Міжнародний жіночий день (Міжнародний день прав жінок і миру)
- 9. День народження Тараса Григоровича Шевченка (1814 – 1861), українського поета, художника, мислителя
- 14. День українського добровольця
- 20. Міжнародний день щастя
- 21. Всесвітній день поезії

- Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації
- 24. Всесвітній і Всеукраїнський день боротьби із захворюванням на туберкульоз
- 25. Благовіщення Діви Марії
- 26. День Національної гвардії України
- 27. Міжнародний день театру

Цього місяця виповнюється:

- 1 - 200 років від дня народження Костянтина Дмитровича Ушинського (1824-1871), українського педагога, вченого, правознавця, одного із засновників педагогічної науки та народної школи.
- 2 - 165 років від дня народження Шолом-Алейхема (Шолома Наумовича Рабиновича) (1859-1916), єврейського прозаїка.
  - 70 років від дня народження Людмили Василівни Таран (1954), української поетеси, прозаїка.
- 4 - 75 років від дня народження Володимира Михайловича Івасюка (1949–1979), українського композитора, поета, Героя України (2009, посмертно).
- 8 - 165 років від дня народження Кеннет Грем (1859-1932), англійського прозаїка.
- 9 - 210 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка (1814-1861), українського поета, художника.
- 11 - 110 років від дня народження Лідії Олександрівни Компанієць (1914-2003), української поетеси, сценаристки.
- 14 - 220 років від дня народження Йоганна Штрауса (батька) (1804-1849), австрійського композитора, скрипаля й диригента.
- 18 - 110 років від дня народження Марії Ростиславівни Капніст (1914-1993), української актриси.
- 19 - 135 років від дня народження Охріма Івановича Судомори (1889-1968), українського художника-ілюстратора, графіка.
- 21 - 135 років від дня народження Олександра Миколайовича Вертинського (1889–1957), українського і радянського актора, співака, поета, композитора.
- 22 - 95 років від дня народження Юрія Миколайовича Мушкетика (народився 1929 р.), українського прозаїка.
- 22 - 425 років від дня народження Антоніса Ван Дейка (1599–1641), фламандського живописця.

КВІТЕНЬ

- 1. День сміху
- 2. Міжнародний день дитячої книги
- 3. Україна приєдналася до Статуту ВООЗ (1948)
- 4. День створення НАТО (1949)
- 6. Міжнародний день спорту на благо миру та розвитку
- 7. Всесвітній день здоров'я
- 11. Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів
- 18. День пам'яток історії та культури України
- 20. День навколишнього середовища
- 22. Міжнародний день Матері-Землі

23. Міжнародний день книги
25. Всесвітній день споріднених міст
26. День Чорнобильської трагедії - найбільшої екологічної катастрофи
29. Міжнародний день танцю
30. День прикордонника України. Всесвітній день охорони праці

Цього місяця виповнюється:

- 1 - 215 років від дня народження Миколи Васильовича Гоголя (1809-1852), українського письменника, етнографа, драматурга.
- 6 - 60 років від дня народження Девіда Едмондса (1964), англійського прозаїка.
- 9 - 95 років від дня народження Надії Михайлівни Фесенко (1929–1990), поетеси українського зарубіжжя.

- 10 - 50 років від дня народження Володимира Читая (Володимира Миколайовича Кравчука) (1974), українського прозаїка, казкаря.

- 16 - 180 років від дня народження Анатолія Франса (Анатолія Франсуа Тібо) (1844–1924), французького прозаїка.
- 23 - 460 років від дня народження Уїльяма Шекспіра (1564–1616), англійського драматурга, поета.
- 27 - 120 років від дня народження Леоніда Івановича Смілянського (1904-1966), українського прозаїка.

ТРАВЕНЬ

1. Міжнародний день праці
3. Всесвітній день свободи преси
4. День боротьби з цькуванням
5. Воскресіння Господнє. Великдень
6. День піхоти Збройних Сил України
8. День пам'яті та примирення, присвячений жертвам Другої світової війни
12. День матері – міжнародне та локальне свято
14. День Європи - міжнародне і локальне свято
15. День науки в Україні
  - Міжнародний день сім'ї
16. День української вишиванки
17. Всесвітній день інформаційної спільноти
18. Міжнародний день музеїв
  - День Європи в Україні
23. Свято Героїв
  - День морської піхоти України
24. День слов'янської писемності і культури
29. Міжнародний день миротворців ООН
31. Всесвітній день без тютюну

Цього місяця виповнюється:

1 - 165 років від дня народження Джерома Клапки Джерома (1859–1927), англійського гумориста.

11 - 175 років від дня народження Панаса Мирного (Панаса Яковича Рудченка) (1849–1920), українського прозаїка.

20 - 225 років від дня народження Оноре де Бальзака (1799-1850), французького письменника.

- 165 років від дня народження Артура Конан Дойля (1859–1930), англійського прозаїка.

27 - 95 років від дня народження Романа Івановича Іваничука (1929-2016), українського прозаїка.

ЧЕРВЕНЬ

1. Міжнародний день захисту дітей

5. Всесвітній день охорони довкілля

6. День журналіста

13. Всесвітній день донора крові

- Вознесення Господнє

16. День Батька

- Всесвітній день боротьби з дитячою працею

20. Всесвітній день біженців

22. День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні

- Початок Німецько-радянської війни (1941)

23. День державної служби ООН

- Зіслання Святого Духа. День Святої Трійці (П'ятидесятниця)

24. Різдво Івана Хрестителя

26. Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотиками та їх незаконним розповсюдженням

27. День молоді

28. День Конституції України

29. День Святих верховних апостолів Петра і Павла

30. Проголошення Акту відновлення Української Держави

30. День всіх святих українського народу

Цього місяця виповнюється:

4 - 115 років від дня народження Олександра Єлисейовича Ільченка (1909–1994), українського письменника.

12 - 100 років від дня народження Івана Івановича Кирія (1924–1998), українського письменника.

13 - 150 років від дня народження Марка Черемшини (Івана Юрійовича Семанюка) (1874-1927), українського прозаїка.

29 - 175 років від дня народження Олени Пчілки (Ольги Петрівни Косач-Драгоманової) (1849–1930), української поетеси, прозаїка, публіциста, етнографа.

ЛИПЕНЬ

1. День архітектури України
4. День Національної поліції України
7. День Військово-Морських Сил України
  - Український день родини
15. День Хрещення Київської Русі-України
  - День Української Державності
  - День українських миротворців
  - Прийняття Верховною Радою Української РСР Декларації про державний суверенітет України (1990)
21. Всесвітній день боротьби з торгівлею людьми
27. День Великомученика і Цілителя Пантелеймона (Святого Палія)
30. Міжнародний день дружби

Цього місяця виповнюється:

1 - 220 років від дня народження Жорж Санд (Аврори Дюпен-Дюдеван) (1804–1876), французького прозаїка.

13 - 85 років від дня народження Павла Михайловича Мовчана (нар. в 1939 р.), українського поета, перекладача, кінодраматурга.

20 - 720 років від дня народження Франческо Петрарки (1304–1374), італійського поета.

21 - 125 років від дня народження Ернеста Гемінгвея (1899 – 1961), американського письменника.

СЕРПЕНЬ

1. Перший (Медовий) Спас (Маковій або Спас на воді)
4. День Повітряних Сил ЗСУ
6. Міжнародний день “Лікарі світу за мир”
  - Преображення Господнє. Другий (Яблучний) Спас
8. Міжнародний день альпінізму

11. Міжнародний день корінних народів світу
12. Міжнародний день молоді
13. Всесвітній день гуманітарної допомоги
23. День Державного прапора України
24. День Незалежності України (1991)
28. День авіації України
  - Успіння Пресвятої Богородиці
29. Міжнародний день дій проти ядерних випробувань
  - День пам'яті захисників України

Цього місяця виповнюється:

- 1 - 205 років від дня народження Германа Мелвілла (1819-1891), американського прозаїка.
- 205 років від дня народження Пантелеймона Олександровича Куліша (1819-1897), українського прозаїка, поета, драматурга, перекладача, мовознавця, етнографа.
- 190 років від дня народження Юрія Адальбертовича Федьковича (1834–1888), українського письменника.
- 110 років від дня народження Туве Маріки Янсон (1914–2001), фінсько-шведської письменниці, прозаїка, художниці.
- 25 - 100 років від дня народження Павла Архиповича Загребельного (1924–2009), українського прозаїка.
- 27 - 275 років від дня народження Йоганна Вольфганга Гете (1749–1832), німецького поета.

ВЕРЕСЕНЬ

1. День знань
  - Початок Другої світової війни
4. Над будинком Верховної Ради України у 1991 р. було піднято жовто-блакитний прапор
5. Міжнародний день благодійності
6. День Михайла Чудотворця
7. Міжнародний день чистого повітря та блакитного неба
8. Міжнародний день писемності (грамотності)
  - Міжнародний день солідарності журналістів
10. Всесвітній день запобігання самогубствам (суїциду). Проводиться за ініціативи Міжнародної асоціації із запобігання самогубствам (МАПС) й активної підтримки ВООЗ та під патронажем ООН
11. День фізичної культури і спорту
15. Міжнародний день демократії
16. Міжнародний день охорони озонного шару
  - День Батька
21. День миру в Україні. Міжнародний день миру
26. Європейський день мов

27. Всесвітній день туризму
28. Міжнародний день загального доступу до інформації
29. День пам'яті загиблих в Бабиному Яру
30. Всеукраїнський день бібліотек

Цього місяця виповнюється:

- 9 – 255 років від дня народження Івана Петровича Котляревського (1769–1838), українського письменника.
- 10 – 130 років від дня народження Олександра Петровича Довженка (1894–1956), українського прозаїка, кінодраматурга.
- 11 – 160 років від дня народження Павла Арсеновича Грабовського (1864-1902), українського письменника.
- 13 – 130 років від дня народження Джона Боттона Прістлі (1894–1984), англійського прозаїка, драматурга.
- 15 – 235 років від дня народження Джеймса Фенімора Купера (1789-1851), американського прозаїка.
- 17 – 160 років від дня народження Михайла Михайловича Коцюбинського (1864–1913), українського прозаїка.
- 28 – 95 років від дня народження Дмитра Васильовича Павличка (1929-2023), українського поета.

ЖОВТЕНЬ

1. Міжнародний день музики
  - Покров Пресвятої Богородиці (за юліанським календарем)
  - День захисників та захисниць
  - День українського козацтва
  - День УПА
2. Міжнародний день боротьби проти насилля
5. Всесвітній День вчителя. Відзначається щорічно в ознаменування річниці підписання Рекомендації ЮНЕСКО та Міжнародної організації праці щодо становища вчителів
13. День художника
24. Всесвітній день інформації про розвиток
  - День Організації Об'єднаних Націй
27. День української писемності та мови
  - День Преподобного Нестора Літописця
31. День автомобіліста і дорожника в Україні

Цього місяця виповнюється:

5 - 115 років від дня народження Богдана-Ігора Антонича

(1909-1937), українського прозаїка, поета, перекладача, літературознавця.

10 - 135 років від дня народження Михайла Панасовича Драй-Хмари (1889-1939), українського поета, літературознавця, перекладача доби Розстріляного Відродження.

12 - 90 років від дня народження Юрія Миколайовича Щербака (1934), українського прозаїка, публіциста.

16 - 170 років від дня народження Оскара Уайльда (Оскара Фінгала О'Флаерті Уїлса) (1854-1900), англійського прозаїка, поета, драматурга.

21 - 95 років від дня народження Урсули Ле Гуїн (1929-2018), американського прозаїка, фантаста, літературного критика, перекладачки.

25 - 95 років від дня народження Петра Федоровича Сингаївського (1929-1995), українського поета, прозаїка, перекладача.

- 85 років від дня народження Василя Тимофійовича Скуратівського (1939-2005), українського прозаїка, народознавця, видавця.

29 - 75 років від дня народження Георгія Георгійовича Почепцова (1949), українського прозаїка, журналіста.

ЛИСТОПАД

3. День ракетних військ та артилерії України

6. Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів

10. Всесвітній день молоді – неофіційне міжнародне свято молоді, відзначається під егідою Всесвітньої федерації демократичної молоді (ВФДМ), яка веде боротьбу за мир, права молоді, незалежність народів, інтернаціональне згуртування молоді проти колоніалізму, неокolonіалізму, фашизму та расизму (Ініціатива ВДВФ з 1945 р.)

- Всесвітній день науки

16. Міжнародний день толерантності

17. Міжнародний день студентів

18. Міжнародний день відмови від паління

20. Всесвітній день дитини

21. День Гідності та Свободи

23. День пам'яті жертв голодоморів

25. Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками

30. День Андрія Первозваного

Цього місяця виповнюється:

8 - 90 років від дня народження Богдана Радиша-Маринюка (1934-2023), українського прозаїка.

- 70 років від дня народження Наталки Геннадіївни Білоцерківець (1954), української поетеси, перекладачки.

10 - 265 років від дня народження Йоганна Крістофа Фрідріха Шиллера (1759-1805), німецького поета, драматурга, філософа.

13 - 135 років від дня народження Остапа Вишні (Павла Михайловича Губенка) (1889-1956), українського прозаїка, гумориста, сатирика.

15 - 50 років від дня народження Євгенії Геннадіївни Гапчинської (1974) української художниці-ілюстраторки, живописця.

21 - 330 років від дня народження Вольтера (Марі-Франсуа Аруе) (1694–1778), французького прозаїка, філософа, історика.

27 - 145 років від дня народження Грицька Абрамовича Чупринки (1879–1921), українського поета.

29 - 125 років від дня народження Григорія Михайловича Косинки (Стрільця) (1899-1934), українського прозаїка, перекладача доби Розстріляного Відродження.

- 50 років від дня народження Галини Григорівни Крук (1974), української поетеси, перекладачки, літературознавця.

ГРУДЕНЬ

1. Всесвітній день боротьби зі СНІДом

2. Міжнародний день людей з обмеженими фізичними можливостями

5. Міжнародний день волонтера

6. День Збройних Сил України

- День Св. Миколая Чудотворця

9. Міжнародний день боротьби з корупцією

10. Міжнародний день прав людини

24. Святвечір

25. Різдво Христове за новоюліанським календарем

26. Собор Пресвятої Богородиці

31. Меланки (Маланки), Щедрий вечір

Цього місяця виповнюється:

5 -120 років від дня народження Михайла Гордійовича Дерегуса (1904-1997), українського художника- ілюстратора, графіка, живописця.

17 - 70 років від дня народження Станіслава Григоровича Бондаренка (1954), українського поета, прозаїка.

18 - 55 років від дня народження Оксани Петрівни Кротюк (1969), української поетеси, редакторки, видавця.

19 - 105 років від дня народження Миколи Олексійовича Лукаша (1919-1988), українського перекладача, мовознавця.

20 - 50-річчя з дня народження Василя Сліпака, всесвітньо відомого українського оперного співака, соліста Паризької національної опери, волонтера, учасника Революції Гідності та бойових дій на Сході України, Героя України (посмертно), який загинув 29 червня 2016 року від кулі снайпера.

27 - 95 років від дня народження Валентина Дмитровича Чернухи (1929-1981), українського художника-ілюстратора .

31 - 75 років від дня народження Любові Василівни Голоти (1949), української поетеси, публіциста, прозаїка.

Міжнародні десятиліття за рішенням ООН:

2014–2024 – Десятиліття сталої енергетики для всіх;

2015–2024 – Міжнародне десятиліття осіб африканського походження;

2020–2030 – Десятиліття наук про океан в інтересах сталого розвитку

Всесвітня столиця книги (ЮНЕСКО) – м. Аккра (Гана).